

Studiekvalitetsmeldingen

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

2023



Foto: UiB/Silje Katrine Robinson

Innhold

Innhold	2
Oppfølging av forrige studiekvalitetsmelding.....	3
Planer for 2024	5
Hovedkonklusjoner fra fakultetenes dialogmøter med instituttene.....	6
Gjennomføring.....	8
Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer	9
Studieportefølje	9
Rektoratets tema	10

Oppfølging av forrige studiekvalitetsmelding

Lektorutdanningen

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har i 2023 deltatt aktivt i redesignprosessen for lektorutdanningene ved UiB. Studieplan og emneplaner for det reviderte lektorprogrammet i sosiologi ble utarbeidet høsten 2023. Planlagt oppstart for de redesignede programmet er høsten 2024.

Høsten 2023 har Det samfunnsvitenskapelige fakultet også utarbeidet planer for politikk og forvaltning som fagtilbud (fag 2) i lektorutdanningene ved HF. Med politikk og forvaltning som fagtilbud, styrkes det samfunnsvitenskapelige tilbudet til studentene i lektorutdanningene. Studenter ved lektorprogram ved HF kan da velge enten sosiologi eller politikk og forvaltning som fag 2 i studieprogrammet sitt, dersom de ønsker undervisningskompetanse i samfunnsfag i skolen.

Omlegging sosiologi, politikk og forvaltning og sammenliknende politikk

Bachelorprogrammene i sosiologi, sammenliknende politikk og politikk og forvaltning har i 2023 utarbeidet studieplaner for omlegging til 10-studiepoengsemner i alle fag. Dette grepet er gjort for å styrke den felles metodekomponenten i programmene. Dagens metodeemne MET102 på 15 studiepoeng, blir erstattet av MET103 Kvalitative metoder (10 stp) og MET104 Kvantitative metoder (10 stp). Omleggingen innebærer også en enklere integrasjon med lektorprogrammet i sosiologi.

Navnebytte fra administrasjons- og organisasjonsvitenskap til politikk og forvaltning

Bachelorprogrammet i politikk og forvaltning opplevde en relativt stor nedgang i opptakstallene sine i 2023, etter at programmet byttet navn fra Administrasjons- og organisasjonsvitenskap. Tidligere var det et problem at en del studenter misforsto hva programmet administrasjons- og organisasjonsvitenskap handler om, og instituttet opplever at studentene som ble tatt opp i 2023, har et mer realistisk inntrykk av programmets innhold og faglige fokus. Dette var noe av det man ønsket å oppnå med navnebyttet. Fakultetet satte høsten 2023 i gang en målrettet rekrutteringskampanje for statsvitenskapelige fag ved fakultetet, for å forsøke å få opp søker tallene på politikk og forvaltning. Intensjonen med kampanjen er både å gi fagene synlighet, og gjøre det tydeligere for studentene hva som er forskjellene og styrkene ved de ulike statsvitenskapelige studieprogrammene ved fakultetet.

Akademisk frokost

SV-fakultetet har arrangert utdanningsfrokoster som et tiltak for å synliggjøre innovative læringsformer, diskutere undervisnings- og læringsformer og fremme best practice ved fakultetet. Det har vært de meritterte underviserne ved fakultetet som har vært ansvarlige for dette tiltaket. Vi har fra 2023 slått sammen forskningsformidling og utdanningsfrokoster til et felles konsept: akademisk frokost. Dette for å øke oppslutningen om arrangementene, og vise frem bredden av innovative initiativ på forsknings- og utdanningsfeltet ved fakultetet.

Velkomstuken

Det er en målsetting for fakultetet å tilrettelegge for en god studiestart for alle studenter, med et innholdsrikt og meningsfylt dagprogram. Vi har i 2023 blant annet prøv å avgrense fadderprogrammet med en tydelig slutt kl. 24.00, for å redusere presset på studentene. Vi har tidligere fått tilbakemelding fra studentene på at velkomstuken i sum er for tettpakket. Arbeidet med å få et bedre integrert for alle studenter fortsetter i 2024.

Vi fortsetter å evaluere og forbedre mentorordningen kontinuerlig, herunder opplæring og oppfølging av mentorene. I 2023 ansatte fakultetet 7 prosjektmentorer, en prosjektmentor

per institutt, med prosjektmidler fra Helsedirektoratet, med mål om å utvikle en enda mer treffsikker mentorordning, Dette prosjektet vil pågå i tre år.

Fakultetet hadde i 2023 for første gang mottak for alle masterstudenter ved fakultetet. Det ble arrangert et felles velkomstmøte for alle nye masterstudenter med påfølgende campusvandring, og studentorganisasjonene fikk i tillegg i oppgave å arrangere sosiale aktiviteter for gruppen. Dette ble tatt svært godt imot. Tiltaket hadde godt oppmøte, og vil bli videreført.

Fakultetet har som målsetting å ha et nært samarbeid med studentorganisasjonene og – foreningene, blant annet gjennom Studentforum. Der diskuterer vi og får innspill til ulike studentsaker. Vi har blant annet presentert SHOT-undersøkelsen i Studentforum, og bedt studentorganisasjonene ha et særlig fokus på arrangement uten alkoholfokus. Dette har vært et særlig viktig tema i samarbeid med fadderstyret, da tilbakemeldingen fra studentene var at de ønsket flere alkoholfrie møtearenaer. Samfunnslogen var en av organisasjonene som responderte raskt på SHOT-undersøkelsen, og arrangerte spill- og filmkvelder på Ulrike Pihls hus, som sosiale tiltak uten alkoholfokus.

Utdanningsstrategiske midler

Fakultetet lyste i 2023 ut utdanningsstrategiske midler. Prioriterte tiltak var særlig utvikling av tverrfaglige emner, som kombinerte høy arbeidslivsrelevans og studentaktiv læring, samt støtte til arbeid med revidering av masterprogram, med tanke på å øke rekrutteringen til master, og/eller synliggjøre arbeidslivsrelevans. Til sammen ble det delt ut 135 000 kroner ble tildelt til 5 ulike prosjekt fra 5 institutt:

- Institutt for informasjons- og medievitenskap fikk penger til et 2-dagers seminar for revisjon av masterprogrammet i informasjonsvitenskap.
- Institutt for økonomi fikk midler til lansering av alumnidatabase, og en styrking av skriveverksteder for studenter.
- Institutt for politikk og forvaltning fikk midler til utvikling av didaktikkemnene i lektorprogrammet.
- Institutt for sammenliknende politikk fikk midler til styrking av SAMPOL291 Praksis i Brussel
- Sosiologisk institutt fikk midler til å utvikle nytt emne i sosial bærekraft.

ChatGTP-retningslinjer

Våren 2023 satte Det samfunnsvitenskapelige fakultet ned en komité, som skulle utarbeide retningslinjer for bruk av samtaleroboter for studentene. Vi så behov for dette, etter lanseringen av ChatGTP før jul i 2022. Ved vårt fakultet finnes ledende miljøer på bruk av kunstig intelligens som bidro inn i dette arbeidet. Gruppen ble ledet av daværende visedekan for utdanning, Kristine Jørgensen. Arbeidet resulterte i en nettside for studenter, som gir råd om bruk av KI: [Veiledning om bruk av samtaleroboter ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet | Det samfunnsvitenskapelige fakultet | UiB](#)

Studiebarometeret

Tall fra Studiebarometeret viser at Det samfunnsvitenskapelige fakultet i 2023 hevet seg på flere parameter. SV-fakultetet har fremgang på så godt som alle områder, og har i tillegg klart å mobilisere en markant høyere svarprosent enn i forrige undersøkelse. Dette har vi gjort ved målrettet innsats, både gjennom undervisningen, og gjennom kampanjer fra fakultetet ut til studentene. Særlig gledelig er det at vi opplever en fremgang ved fakultetet på temaområdene arbeidslivsrelevans og overordnet tilfredshet.

Studieavgift

Etter innføringen av studieavgift har antallet nye studenter fra utenfor EU/EØS og Sveits gått kraftig ned. SV-fakultetet hadde i 2023 to betalende studenter. Noen fagmiljø har måttet rekruttere studenter fra nye grupper på programmer som hadde et stort innslag av studenter fra denne gruppen. Dette gjelder først og fremst programmene i systemdynamikk og Master's programme in politics and governance of global challenges.

Studiekvalitetsprisen

SV-fakultetets studiekvalitetspris for utdanning, gikk i 2023 til emnet *SAMPOL223 Democratic transformations in Europe: trends and implications* med underviser Michael Tatham. Emnet vant også UiBs Uglepris for studiekvalitet, og vil bli nominert til den nasjonale studiekvalitetsprisen som blir utlyst av HK-dir. I emnet forsker bachelorstudenter på selvvalgte tema innenfor det teoretiske rammeverket i emnet, og behandler og presenterer data om en samfunnsmessig utviklingstrend.

DIGI101 i utdanningsplanene til SV-studentene

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har i 2023 bestemt at *DIGI101 Digital kjeldekritikk* vil bli lagt inn i utdanningsplanene til alle studentene ved fakultetet. Det vil være frivillig for studentene å ta emnet, men vi oppfordrer studentene til å tilegne seg dette stoffet, som er sentralt for alle våre utdanninger.

Ny studieforskrift og utfyllende regelverk for SV-fakultetet

Høsten 2023 nedsatte fakultetet en arbeidsgruppe som har arbeidet med å utforme nytt utfyllende regelverk ved SV-fakultetet, etter at universitetsstyret vedtok ny studieforskrift som trådte i kraft 01.01.2024. Både fakultetsadministrasjonen og representanter for instituttene var involvert i arbeidet. De utfyllende reglene for SV-fakultetet ble vedtatt i fakultetsstyret 15. desember 2023, og trådte i kraft fra 01.01.2024.

Det er også gjort en stor jobb med å oppdatere fakultetets rutinebeskrivelser, vedtaksbrev og informasjon på nettet, og for å sørge for at informasjonen til studentene er i tråd med det nye regelverket. Informasjon om nytt regelverk har gått ut til alle studenter via Mitt UiB, og har også blitt informert om via fakultetets informasjonsskjermer. Ved SV-fakultetet har den nye studieforskriften særlig fått konsekvenser for avvikling av ny eksamen for studenter, og medført endel oppdateringer i emnebeskrivelsene på de enkelte studieprogrammene, særlig når det gjelder eksamen og undervisningsspråk.

Samarbeid med studentorganisasjonene

Fakultetet har svært tett dialog med sine studentorganisasjoner, med faste samarbeidsmøter med Studentutvalget hver tredje uke og Diskuterbar en gang i måneden, og Studentforum for alle studentorganisasjonene 3-4 ganger i året.

SV-fakultetet fordelte 700 000 kroner til studentorganisasjonene sine i 2023. SVI, SV-studentenes idrettsorganisasjon, har i 2023 etablert seg som en ny studentorganisasjon med veldig god oppslutning og veldig mange aktiviteter for et stort mangfold av studentgruppene.

Planer for 2024

Mastersatsning

Det samfunnsvitenskapelige fakultet følger i 2024 opp en rapport fra arbeidsgruppen for satsing på master som forelå i 2023, under ledelse av daværende visedekan for utdanning, Kristine Jørgensen. En målsetning for fakultetet er at flere av våre studenter skal ta en mastergrad hos oss. Konkrete tiltak fakultetet setter i gang i 2024 inkluderer plan for profilering av mastertilbudet ved fakultetet gjennom annonser og filmer. I møter med

fagmiljøene tas det opp hvordan mastertilbudet kan bli mer synlig i undervisningen på bachelornivået. Det blir også gjort et arbeid for å kartlegge hvordan fakultetet gir informasjon om mulighetene og merverdien en mastergrad gir og mulighet for å kvalifisere til flere masterprogram.

Masteruke ved UiB

I forbindelse med SV-fakultets satsing på masterprogrammene, som er beskrevet i forrige punkt, har fakultetet tatt initiativ til en felles masteruke ved UiB. Tanken med en masteruke er å synliggjøre for studentene hvilken merverdi det gir å ta en mastergrad. Vi mener det er hensiktsmessig at en slik uke blir arrangert sentralt.

Bredde i bachelorgraden

SV-fakultetet har også tatt initiativ til en diskusjon om bredde i bachelorutdanningen i Utdanningsutvalget ved UiB. Tanken er å gjøre studentene bedre i stand til å gjøre gode valg av frie studiepoeng, slik at studentene får mer sammenheng og bedre kompetanse ut av disse i graden sin. Ved å profilere de frie studiepoengene i pakker på 30 eller 60 studiepoeng, gjerne med et læringsutbytte som studentene kan få på vitnemålet, vil også flere studenter med enkle midler kunne kvalifisere til flere mastergrader, eller oppnå undervisningskompetanse i fagene. Vi ønsker å formidle til studentene at bredde gir kvalitet i utdanningen, og at det lønner seg å få en viss fordypning, også i de frie studiepoengene.

Satsning på EVU

Fakultetet går våren 2024 i gang med et prosjekt for å gjennomgå fakultetets EVU-portefølje. Målet med prosjektet er å kartlegge ulike måter EVU-tilbudet er organisert ved fakultetet, og identifisere mulige hindringer og utfordringer i utviklingen av nye EVU-tilbud. Vi er også interessert i å identifisere eksempler på gode måter å organisere tilbudene på, som kan ha overføringsverdi for miljø som ønsker å etablere EVU-tilbud. Målet er å utarbeide en praktisk guide til oppstart, finansiering og drift av ulike typer EVU-tilbud ved fakultetet.

Hovedkonklusjoner fra fakultetenes dialogmøter med instituttene

Dialogmøter med instituttene ble gjennomført i løpet av mars måned. Tema som ble tatt opp på møtene var:

- Ressurssituasjonen på programmene
- Arbeid med arbeidslivsrelevans og praksis i studiene
- Utvikling av nye studieprogram /EVU-tilbud
- Studiekvalitetstiltak
- Programsensors tilbakemeldinger
- Trivsel i studiene, tiltak av faglig-sosial art
- Opptak, opptakskvalitet, gjennomføring og frafall

Infomedia

Instituttet er blant annet bekymret for mangel på mangfold på journaliststudiet.

Karakterkravene for å komme inn på studiet har blitt svært høye, og instituttet er både bekymret for om man klarer å rekruttere studenter med den riktige motivasjonen, og om de ivaretar fagets samfunnsoppdrag når kjønnsbalansen blir veldig skjev. Instituttet har spilt inn at man ønsker et opptak med arbeidsprøver eller motivasjonsbrev.

Sammenliknende politikk

For å øke rekrutteringen til master har instituttet satt inn tiltak mot egne studenter i undervisningen på slutten av bachelorprogrammet, og mot andre institusjoner som ikke har egen mastergrad i faget i form av digitale møter.

Instituttet ønsker å gå videre med PPE-programmet, men venter nå på rapport fra inntektsfordelingsutvalget. En oppstart av PPE-programmet i 2026 er realistisk. Fakultetet oppfordrer de tre samarbeidsinstituttene til å kontakte læringslaben i prosessen med å utforme programmet.

Økonomi

Det er nå tre ulike opptakskrav til programmene ved instituttet, og dette skaper et spenn i de formelle ferdigheter i matematikk i studentmassen. Instituttet har derfor sendt søknad til Kunnskapsdepartementet om å få endre opptakskravene til programmet.

Instituttet har også arbeidet for å bedre Informasjonsflyten til studentene, og har faste og hyppige møter med studentutvalgene.

Sosiologi

I Studiebarometeret har de vært noen tilbakemeldinger fra studenter om at de ikke er fornøyd med det sosiale miljøet på studiet. Instituttet har flere faglig-sosiale tiltak, som Sosiologisalongen og Sosiopodden. Sosiologisalongen er faglige og aktuelle debatter blir arrangert på Det akademiske kvarter, og det er veldig godt oppmøte på arrangementene. Sosiopodden er en podkast der studentene lager egne medieinnslag om sosiologiske tema. Dette er også et populært tiltak.

Instituttet har prøvd ut blokkundervisning på master, blant annet for å tilpasse undervisningen til praksisperioder i lektorutdanningen, noe som studentene er positive til.

Geografi

Institutt for geografi ønsker å rekruttere flere studenter og har over tid satt i gang tiltak via sosiale medier og nettsider, blant annet ved hjelp av egenlagde promoteringsvideoer.

Geografi gjør det svært godt i Studiebarometeret, både på bachelor og master. Instituttet har satset på studentaktiv læring over lengre tid, og har et svært godt faglig-sosialt miljø blant studentene.

Instituttet ønsker å satse videre på GIS-kompetanse. Dette er et felt som kan rekruttere flere studenter.

Politikk og forvaltning

I 2024 får bachelorprogrammet ny struktur med 10-poengsemner, styrking av metode i studieløpet og blokkundervisning på emnene i bachelorgraden. Studentene er positive til disse endringene.

De har vært noen utfordringer i studiemiljøet på masterprogrammene i høst, og instituttet vil ha særlig fokus på dette videre. Utfordringene knytter seg særlig til en opplevelse fra noen studenter av at ulike program får ulik vekt i fagmiljøet. Tiltak mot dette vil være forventningsavklaringer og dialog. Koordinering og informasjon mot studentene kan også forbedres.

Sosialantropologi

Sosialantropologi fikk god erfaring med å arrangere faglig-sosial ekskursjon til Jondal for masterstudentene på tvers av kull i 2023. Det er en målsetting at dette skal få effekt, både på det sosiale miljøet, og gi økt faglig utbytte for masterprosjektet til studentene.

Sosialantropologi tar aktuell forskning inn i valgbare masteremner, såkalte forskningsfrontemner. Emnene kan også tas av bachelorstudenter, og er populære blant de internasjonale studentene. Erfaringen tilsier at det fungerer godt å blande studentgrupper, og at emnene tiltrekker seg gode studenter. Ved å synliggjøre aktuell forskning vil man gi

masterstudentene ideer til aktuelle tema for oppgave, og gjøre det mer attraktivt for bachelorstudenter å velge master ved instituttet.

Sosialantropologi har gjennomført et lese- og konsentrasjonsprosjekt på et av sine emner, som er tatt godt imot av studentene.

Gjennomføring

Det samfunnsvitenskapelige fakultet utarbeider hver vår en egen rapport med resultatdata for studieprogrammene fra det foregående kalenderåret. Hovedfunn for 2023 er:

Kategori	Antall (diff. 2022)
Registrerte studenter	4330 (+66)
Opptak	2259 (0)
Utvexling – innreisende	343 (+20)
Utvexling – utreisende	289 (+37)
Kandidater BA	667 (-48)
Kandidater MA	226 (+12)
SP-produksjon årsheter	2766 (+39)
SP-produksjon per student	46,24 (-0,16)
Gjennomføring normert BA	52% (-2%)
Gjennomføring normert MA	56% (+2%)

- Antall registrerte studenter på fakultetet høsten 2023 var noe høyere enn i 2022, totalt 4330 studenter (+66).
- Fakultetet tar opp like mange studenter i 2023 som i 2022 og vi fyller studieplassene våre på stort sett alle bachelor- og masterprogram etter opptaket 2023. Opptakskvaliteten er lik eller høyere for de fleste program.
- Antall utreisende studenter i 2023 (289) er det høyeste registrerte antallet ved fakultetet, og også for innreisende studenter har det vært en solid vekst (343).
- Antall bachelorkandidater går noe ned (667 kandidater), etter en jevn økning de siste årene, mens antall masterkandidater går litt opp (226 kandidater). Fakultetet har hatt en nedgang på 23 kandidater totalt, fra 947 i 2022 til 924 i 2023.
- Studiepoengproduksjonen (antall årsheter) samlet på SV-fakultetet økte i hele perioden 2017 til 2021, men gikk noe tilbake i 2022. I 2023 går produksjonen igjen noe opp (2766 årsheter).
- Når det gjelder studiepoengproduksjon per student så er resultatet for 2023 for fakultetet som helhet (46,24) omtrent likt som i 2022 (46,40).
- Fakultetet har en gjennomføringsandel på normert tid på bachelorprogrammene som har gått fra 39% i 2017 til 52% i 2023. For master er gjennomføringsandelen i 2023 56%, en

økning fra 51% i 2017. Gjennomføringsandelen på fakultetet samlet ligger noe høyere enn for UiB totalt.

Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer

Det samfunnsvitenskapelige fakultet gjennomfører emne- og programevalueringer, i tråd med Universitetet i Bergens studiekvalitetssystem. Rapportene blir publisert i Studiekvalitetsbasen.

Ekstern fagfelleevaluering av studieprogrammene

Det er oppnevnt nye fagfeller for perioden 2022-2025. Fagfellene leverte første rapport 1.mars 2023. Evalueringsrapportene skal behandles i undervisningsutvalgene/ programstyrene ved instituttene og deretter publiseres i Studiekvalitetsbasen.

Evaluering av emner

Instituttene utarbeider emneevalueringer minst hvert tredje år basert på studentevalueringer og årlige egenevalueringene fra emneansvarlige. Emnerapportene skal publiseres i Studiekvalitetsbasen. Instituttene melder inn sin plan for emneevaluering til fakultetet årlig, og denne publiseres så på [fakultetets nettsider](#).

Reakkreditering i 2022-2023

Følgende programmer ble besluttet reakkreditert ved SV-fakultetet i fakultetsstyret 12.09.2023:

- Bachelorprogrammet i journalistikk (Institutt for informasjons- og medievitenskap)
- Bachelorprogrammet i informasjonsvitenskap (Institutt for informasjons- og medievitenskap)
- Bachelorprogrammet i medier og kommunikasjon (Institutt for informasjons- og medievitenskap)
- Bachelorprogrammet i geografi (Institutt for geografi)
- Bachelorprogrammet i sammenliknende politikk (Institutt for sammenliknende politikk)
- Bachelorprogrammet i politikk og forvaltning (Institutt for politikk og forvaltning)

Den ferdige evalueringsrapporten ble gjennomgått og vurdert av fakultetets studiekvalitetskomité. Komitéen bestod av instituttene undervisningsledere, leder og nestleder for Studentutvalget, visedekan for utdanning og studiesjef ved fakultetet. Studiekvalitetskomitéen vurderte om kravene i Studietilsynsforskriften var oppfylt og ga anbefaling om reakkreditering av studieprogrammene til fakultetsstyret.

Studieportefølje

Instituttene ved SV-fakultetet har mange planer for nye studietilbud, men realiseringen av disse avhenger av tilførsel av ressurser, i form av studieplasser.

Institutt for sammenliknende politikk, institutt for økonomi og institutt for filosofi og førstesemesterstudier ved HF-fakultetet har planer om opprettelse av et bachelorprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE-programmet). Realistisk oppstart for programmet er i 2026, og planleggingen av dette har kommet godt i gang.

Det foreligger også planer om et masterprogram i kunstig intelligens ved Institutt for Informasjons- og medievitenskap, forutsatt at fakultetet blir tildelt ressurser i form av studieplasser.

Politikk og forvaltning ønsker, dersom de blir tilført studieplasser, å opprette en studieretning i politikk og forvaltning i lektorprogrammet i samfunnsfag. Programmet vil i så fall bli et i samarbeid med Sosiologisk institutt.

Rektoratets tema

Tettere kobling mellom forskning og utdanning, spesielt på bachelornivå

Forskningsbasert undervisning er sentralt i alle våre program ved fakultetet, og forskning blir innlemmet på ulike måter i alle deler av studiene. Alle undervisere ved fakultetet er aktive forskere. I sine studiekvalitetsmeldinger trekker fagmiljøene blant annet frem disse koblingene mellom forskning og utdanning:

- Institutt for sosialantropologi tilbyr hvert semester emner i pågående antropologisk forskning, såkalte forskningsfrontemner, for å gi både BA- og MA-studenter innblikk i det deler av den vitenskapelige staben på instituttet forsker på akkurat nå.
- Ved Institutt for politikk og forvaltning reflekterer de valgfrie emnene på 200-nivået forsknings- og kunnskapsfronten i faget, både med utgangspunkt i forskning som pågår ved instituttet og andre steder.
- Ved Institutt for sammenliknende politikk reflekteres også aktuell forskning i et stort tilbud av 200-emner. Studentaktiv forskning på bachelornivået skjer blant annet på emnet *SAMPOL223 Democratic transformations in Europe: Trends and implications*, som vant UiBs uglepris for utdanningskvalitet i 2023 og på emnet *SAMPOL225 Rettsstata, Domstolar og Dommarar*.
- Utviklingen og styrkingen av metodeundervisningen på introduksjonsnivå som igangsettes fra og med 2024 på sosiologi, sammenliknende politikk og politikk og forvaltning reflekterer også en tydeligere vektlegging av det forskningsbaserte elementet i undervisningen, med større vekt på konkret kunnskap om og ferdigheter i design, metode og verktøy, på tvers av skillet mellom kvalitative og kvantitative metoder.

Styrke utdanningskvaliteten, studentaktiv læring, alternative vurderingsformer og økt gjennomføring

Instituttene arbeider på mange ulike måter for å styrke utdanningskvaliteten i sine studieprogram, både gjennom fortløpende utbedringer og større forbedringsprosjekter. Her er noen eksempler fra instituttens studiekvalitetsmeldinger:

- Ved Institutt for geografi har de fokus på seminarer der studentene jobber aktivt med ulike tematikker, under veiledning fra undervisere og/eller undervisningsassistenter. Studentene har ulike typer feltkurs/ekskursjoner der studentene jobber praktisk med oppgaver og metoder; dette munnest ut i en rapport skrevet sammen med medstudenter. For å styrke kvaliteten på undervisningen og øke gjennomføringen har instituttet prøv ut hverandrevurdering, snudd klasseromsundervisning, "Think, Pair, Share" - for å få aktivitet i undervisningen, etter gjennomgang av sentrale begreper, rollespill for å oppleve utfordringer knyttet til forhandling av politiske virkemidler, prosjektarbeid i små grupper og studentledede forelesninger.
- Ved Institutt for økonomi planlegger de å innføre samskriving på masteroppgaven. Instituttet har også diskusjon knyttet til endrede opptakskrav for bachelorprogrammet i samfunnsøkonomi i samsvar med det 5-årige profesjonsstudiet, for å øke

gjennomføringen på programmet. Instituttet ønsker også å lage forkursvideoer i ECON140 spesielt rettet mot studenter med P-mattebakgrunn fra videregående skole, for å hjelpe studentene med gjennomføringen.

- Sosiologisk institutt har brukt programsensor til å se på bruken av studentaktive læringsformer i bachelorprogrammet i sosiologi. Instituttet vurderer å tilby ekstra tid til undervisere som vil legge om undervisningsdesignet til mer studentaktive former.
- Institutt for politikk og forvaltning betoner at læring er en sosial størrelse, og at engasjement, deltakelse og tilstedeværelse gjør undervisningen bedre for både studenter og ansatte. I emner på både BA- og MA-nivå, utforsker instituttet forskjellige måter å inkludere studentene på – fra å sette av tid til diskusjon og debatt, via undervisning i mindre grupper og seminarer, gjennom obligatoriske arbeidskrav, og gjennom pedagogiske virkemidler som *flipped classroom*, aktiv bruk av quizer og Q&A-verktøy, presentasjoner og lignende.
- Institutt for sosialantropologi har tatt initiativ til et frivillige tilbud «Lesing og konsentrasjon» som planlegges gjennomført våren 2024. Dette var inspirert av dyplesingsprosjektet til Ståle Wig og kollegaer ved SAI, UiO og søkte å arbeide aktivt med å skape rom for konsentrasjon og lesing for studenter i en tid hvor algoritmene ofte bryter opp disse. Målet, som ble kommunisert med studentene, var å etablere et fellesskap for å gjenvinne kontrollen over konsentrasjonen slik at en kan lese lengre fagtekster og få utbytte av disse.
- På bachelorprogrammet i medier og kommunikasjon ved Institutt for informasjons- og medievitenskap har man innført workshops som en regulær del av undervisningen, og flere kurs er basert på å involvere studenter i gruppearbeid, pågående forskningsprosjekt, eller aktiviteter som stimulerer studentaktiv læring. For programmene i informasjonsvitenskap og de praktiske mediefagene på MCB jobber de aktivt med å integrere teori og praksis, og studentaktiv læring er helt sentralt gjennom hele løpet, på alle nivå. På journalistikk gjøres f.eks. hele klassen til en redaksjon som publiserer flere artikler for dagen i en periode over 6 uker. Her jobber studentene etter samme kriterier som en avisredaksjon. Programmet i medie- og interaksjonsdesign har gjennom TekLab arbeidet systematisk med studentaktiv læring i tre år, og er nå i ferd med å integrere de mest verdifulle løsningene. TekLab har fokus på prototyping med påfølgende offentlig StudentDemo.
- Ved Institutt for sammenliknende politikk skjer studentaktiv læring på bachelornivå først og fremst i seminargruppene der studentene er delt inn i mindre grupper. Instituttet har en stor portefølje av emner på alle nivåer. Det har vært noe vridning mot korte endags (8 eller 10 timers) hjemmeeksamener og lengre semesteressays. Samtidig har utfordringen med samtaleroboter presset frem et behov for noen skoleeksamener.

Bedre kontakt mellom studenter og arbeidslivet, samt større bevissthet hos studenter og potensielle arbeidsgivere om hva utdanningene kan brukes til

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har gjennomført en rekke tiltak for å fremme større bevissthet blant studentene om arbeidslivsrelevansen i våre program, og vi ser resultatene av dette i Studiebarometeret for 2024:

- Karrieredagen ved fakultetet ble i 2023 arrangert to ganger. Dette ble gjort fordi fakultetet har besluttet å flytte karrieredagen til høstsemesteret. Flere av de store bedriftene begynner rekrutteringen av nyutdannede kandidater og traineer allerede i januar, og andre utdanningsinstitusjoner har også karrieredag på høsten. Vi tror derfor det vil bli enda mer attraktivt for bedriftene å besøke UiB og SV-fakultetet i høstsemesteret. Begge dagene ble arrangert på Ulrike Phils hus og hadde svært godt oppmøte av studenter.
- I 2023 utarbeidet fakultetet et eget emne i Mitt UiB for studentene, som heter [Karriere for samfunnsvitere](#). Emnet ble laget i samarbeid med Sammen Karriere, og alle studenter ved SV-fakultetet ble meldt inn i emnet. Vi promoterte emnet på sosiale medier og på

karrieredagen. Emnet er i 2024 også kopiert av Det psykologiske fakultet, og Det humanistiske fakultet, som vil lage sine egne versjoner i MittUiB, rettet mot egne studenter.

- Det foregår en rekke aktiviteter på instituttene i form av lokale karrierearrangement, gjesteforelesere fra næringslivet, praksisemner og samarbeid med studentorganisasjonene på fakultetet om karriere. Flere fagmiljø planlegger nå å ta inn karriereperspektiver i undervisningen på 100-nivå, for slik å begynne å gi studentene karriereinformasjon enda tidligere i studieløpet.

Prosjekter gjennom Erasmus+ for kvalitetsutvikling i utdanning

Fakultetet har et potensiale for utvikling når det gjelder kvalitetsutvikling gjennom Erasmus+ og har som målsetting å få bedre kompetanse på dette området. Instituttene melder om følgende prosjekter:

- Fagmiljøet i informasjonsvitenskap er involvert sammen med UiBs-partnere i CHARM-nettverket med å lage en europeisk master i kunstig intelligens.
- Medie- og interaksjonsdesign planlegger i forlengelsen av HK-dir-prosjektet TekLab et Erasmus+-prosjekt med skandinaviske partnere. Søknad sendes i løpet av 2024.
- Fagmiljøet i geografi planlegger en ny søknad med UiB som koordinator for Joint European Master's Programme in System Dynamics (EMSD). Søknadsfristen er februar 2025.
- Institutt for politikk og forvaltning jobbet i 2023 med en søknad til Erasmus+ CBHE (Capacity Building in Higher Education), med tittelen "Youth leadership and transformative education for climate migrants". Prosjektet ble sendt inn til fristen 8. februar i år, og har 7 partnere innen høyere utdanning – tre fra det globale nord (inkludert UiB), og fire fra det globale sør (to i Bangladesh, to i Nepal).
- Institutt for politikk og forvaltning inngikk i 2023 et Erasmus+-partnerskap med Universite Catholique de Lille i Frankrike. Som et ledd i dette samarbeidet, var to av stabens medlemmer på besøk i Lille i forbindelse med arrangementet «6th International Week». Arrangementet samlet 15 forskere, undervisere and administrativt ansatte fra ulike europeiske land, India og Libanon under temaet «Committed Universities in the 21st Century».
- Fagmiljøet i sosiologi har hatt foreleserutveksling med Universitetet i Vilnius på kurset SOS120 Digital Sociology finansiert av Erasmus+.
- Flere av fagmiljøene ved SV-fakultetet har hatt en gjennomgang av sine Erasmus-avtaler for utveksling og oppdatert disse i 2023.

Sikre tilstedeværelse av internasjonale studenter fra utenfor EU/EØS/Sveits gjennom utvekslingsavtaler

Fakultet har ikke satt i gang noen målrettede tiltak for å rekruttere studenter fra utenfor EU/EØS, men det er ønskelig å finne muligheter for å ta opp slike studenter på våre engelskspråklige masterprogram.

Flere av våre programmer har mistet et betydelig antall studenter som følge av innføring av skolepenger, blant andre Master i systemdynamikk. Fagmiljøet her har gjort en stor innsats for å rekruttere studenter innenfor EU/EØS, for å kompensere for tap av studenter fra det globale sør.

Masterprogrammet Politics and Governance of Global Challenges ved Institutt for politikk og forvaltning ønsker i utgangspunktet å ha en internasjonal studentgruppe sammensatt av en tredel norske studenter, en tredel EU/EØS-studenter og en tredel studenter fra såkalte

«tredjeland». Innføringen av studieavgift satte i praksis en stopper for rekrutteringen av tredjelandsstudenter. Det jobbes med en søknad til UTFORSK-programmet fra instituttet som forhåpentligvis kan øke innslaget av studenter fra land som omfattes av programmet, gjennom bilaterale utvekslingsavtaler og samarbeid.

Sammenliknende politikk har fra og med 2023 et HK-dir finansiert UTFORSK-samarbeid med University of North Carolina Chapel Hill, noe som inkluderer en utvekslingsavtale for studentutveksling på BA-, MA- og Ph.d.-nivå.

Journalistikkutdanningen, gjennom Senter for undersøkende journalistikk inngikk i 2022 en avtale med American University i Washington D.C., USA, som innebærer at 5 av våre masterstudenter på undersøkende journalistikk får reise på hospiteringsbesøk dit hvert år, og vice versa. Avtalen kom i stand etter at Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) innvilget flere millioner til Infomedias prosjekt ved Senter for undersøkende journalistikk (SUJO) for å utvikle varige samarbeidsrelasjoner med USA innen undersøkende journalistikk.